

ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВознаВЕЦЬ

до 85-річчя академіка НАН України Валентина Карловича Мамутова

Цього року виповнюється 85 років від дня народження видатного вченого в галузі господарського права, академіка Національної академії наук України, академіка Національної академії правових наук України, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора юридичних наук, професора Валентина Карловича Мамутова.

Валентин Карлович Мамутов народився 30 січня 1928 р. у м. Одесі. У 1949 р. закінчив Свердловський юридичний інститут. Саме в цьому місті й розпочалася його професійна юридична кар'єра – у 1950–1956 рр. він працював на посаді державного арбітра. З 1956 р. діяльність В.К. Мамутова пов'язана з Донецьком, де він здобув багатий практичний досвід, працюючи начальником юридичних відділів у Міністерстві будівництва підприємств вугільної промисловості, Донецькій Раді народного господарства, Міністерстві вугільної промисловості УРСР.

У своїй практичній роботі Валентин Карлович стикався з різними правовими проблемами організації та здійснення господарської діяльності, вирішити які виявлялося

можливим лише з використанням комплексного наукового підходу, методології правової науки. Системне та постійне поєднання практичних і наукових здобутків склало підґрунтя для розкриття важливих злободенних економіко-правових питань у кандидатській та докторській дисертаційних роботах, захищених відповідно в 1956 і 1965 рр.

Бажання розвивати правову науку й неординарний підхід до вирішення складних проблем не могли залишитися поза увагою. У 1966 р. В.К. Мамутова було призначено на посаду заступника директора Інституту економіки промисловості АН УРСР, а в 1992 р. він організував і очолив Інститут економіко-правових досліджень НАН України. До речі, цей Інститут визнано провідною науковою установою з проблем господарського права та економіки міст.

З ім'ям Валентина Карловича пов'язують заснування в Україні господарсько-правової наукової течії, Донецької школи господарського права, економіко-правового факультету Донецького національного університету. Саме завдяки активній позиції академіка В.К. Мамутова в Україні у різних вищих навчальних закладах починають з'являтися кафедри господарського права. Господарсько-правова спеціалізація у навчальному процесі дала змогу підготувати значну кількість високопрофесійних кадрів для потреб народного господарства, національної економіки України.

Раціональне наукове «зерно», вкладене Валентином Карловичем у душу й розум своїх учнів, безупинно проростає і знаходить вияв у значному посиленні науки господарського права кандидатами та докторами наук. Під його керівництвом захищено понад 40 кандидатських і докторських дисертацій.

Важко уявити життя Валентина Карловича без щоденної роботи у напрямі підготовки пропозицій щодо вдосконалення господарського законодавства України й інших галузей законодавства, які регламентують економічні відносини. Результатом такої плідної праці можна цілком справедливо визнати розроблення на виконання державного замовлення під керівництвом академіка В.К. Мамутова Господарського кодексу України, який було ухвалено 16.01.2003 р. та який набрав чинності з 01.01.2004 р. Прийняття кодексу зумовило значний мультиплікативний ефект у сфері юриспруденції.

Додатково за особистої участі Валентина Карловича було підготовлено низку законів і підзаконних нормативно-правових актів у сфері правового регулювання господарської діяльності, зокрема Закон України «Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим господарювання в Донецькій області», що сприяв реальному залученню інвестицій в економіку Донбасу.

Як автор більш ніж 650 наукових праць, розміщених на сторінках провідних вітчизняних і зарубіжних видань, численних монографій тощо, академік В.К. Мамутов заслужено здобув широку популярність та авторитет у наукових колах. Наукові розробки вченого стосуються ключових питань державного регулювання економіки України, зміцнення конституційних основ економічної системи, удосконалення господарського законодавства, гармонізації господарського права ЄС і України, соціально-економічного розвитку територіальних систем, правового забезпечення регіонального управління, розмежування компетенції між центром і регіонами.

Активна наукова й практична діяльність В.К. Мамутова сприяє підвищенню значущості та престижу юридичної науки, поєд-

нанню економічної і правової проблематики в наукових дослідженнях.

Багатогранну дослідну та навчальну роботу Валентин Карлович успішно поєднує з науково-організаційною і громадською діяльністю на міжнародному, державному та місцевому рівнях. Він член Президії Національної академії правових наук України, Міжнародного комерційного арбітражного суду. В.К. Мамутов очолює Координаційне бюро з господарського права та Донецький регіональний науковий центр Національної академії правових наук України, є членом бюро Відділення економіки НАН України, заступником голови Донецького наукового центру НАН України, Почесним головою Донецької обласної організації Союзу юристів України, членом Президії Товариства «Знання» України, входить до складу редколегій багатьох журналів. Багаторічний практичний і науковий досвід Валентина Карловича затребуваний у діяльності Конституційної Асамблеї (створеної з метою підготовки пропозицій із внесення змін до Конституції України), Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (як позаштатний консультант).

За вагомі наукові здобутки і плідну науково-організаційну діяльність В.К. Мамутов нагороджений орденом Дружби народів, орденом князя Ярослава Мудрого III, IV і V ступенів, почесною відзнакою Асоціації правників України «За честь та професійну гідність», Почесними грамотами Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Вагомий внесок ученого в розвиток економіки Донеччини було оцінено громадськістю м. Донецька та Донецького регіону, що виявилось у присвоєнні звання «Почесний громадянин міста Донецька» (2002 р.) та «Почесний громадянин Донецької області» (2008 р.).

Наукова громадськість, колеги і друзі щиро вітають Валентина Карловича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, активного творчого довголіття, натхненної праці задля добра України та нових наукових здобутків.

**Колектив Інституту
економіко-правових досліджень
НАН України**